

שבועת הפקדון פרק חמישי שבועות

לז.

עין משפט
נר מצוה

י' א' מ"י פ"ו מהלכות
שבועות הלכות מ' נפישא
הלכות כ':
י' ב' ג' מ"י ש"ס פ"ח
הלכות י':

רבינו חננאל (המשך)
אמרת בשבועות הפקדון
דאינו לוקה תאמר בניור
שנטמא שלוקה הואיל
ולוקה לא יביא קרבן ת"ל
וכפר עליו מאשר חטא
על הנפש דכרי ר' יאשיה
רבי יונתן אומר בפתע זה
שוגג. פתאום זה אונס.
מקדמי בניור שלוקה.
מכלל דאתרו בניור וקמי
לא אם אמרת בשבועות
הפקדון שאינו לוקה.
ש"מ דא"ג דאתרו ביה
במלקות אלא צריך קרבן.
ואקשינן אי הכי האי
דקמיני תאמר בניור
שלוקה מכלל דניור
שנטמא מיפטר במלקות.
והא בהדיא כתיב ביה
וכיום תשמיני יביא שתי
תורים וגו'. ושנינין האי
קרבן דמייתי נזיר זה
למיחל עליה נזירות
בטהרה הוא ולא משום
דהודי בשבועות: אמרו
להא שמענתא קמי דרבא
אמר להו לדידכו
דאמיתו דלא מיפטר
במלקות היכא דאתרו ביה
אלא צריך נמי קרבן אי
לא אתרו ביה מילקא הוא
דלא ליקי הא קרבן חייב.
ואע"ג דאיכא שהדי דהאי
פקדון בהאי שעתא
דמישבע איתיה גביה
אמאי כפירת דברים
בעלמא ניתנה. דהא הני
ליכא הכא כפירת ממונ.
וכל הנשבע כי האי גוונא
היכא דאיכא שהדי פטור
דבממונ מודה ואינו כופר
אלא בעדים. דהא דאי
לאו כפירת ממונ היא.
ורישא דהא מתניתא
ומכאז הכי דקמיני וכחש
בה פרט למודה לאחד מן
השותפין או לאחד מן
האחים כו' ופשוטה היא:
ח"ש אין חייבין על שגגת
הפקדון. ומה הן חייבין
על זדונו אשם בכסף
עדים. מאי לאו זדון
עדים כגון דאיכא שהדי
דהאי פקדון איתיה לגביה
וקמיני חייב אשם. ודחינן
לא בודון עצמו. פירוש
כגון שהודה כי הויד
בשבעתו. דאמר' לא
מיכא דלך עבד דמייתי
אשם: ת"ש היו (ב') כתי
עדים כפרה הראשונה כו'

הויד בשבועת הפקדון מהו. פירש בקונטרס דשבועת העדות
ליכא למצעי הך צעיא משום דאין התרלת ודאי שבועת
העדות דמי יודע שהס יודעים לו עדות ואין נראה ללא חשיב
ספק כיון דלמותרה אין ספק דהא צעדים וזממין אי הוו צריכי
התרלת הוה מתרינן זהו אף על גב
דהמתרים בהם אין יודעים אס הם
משקרים והא ללא צעי הך צעיא
שבועת העדות משום דאי אפשר
לידע לעולם אס הם מודיין שיכולין
לומר שחטנו: ב"ר דחידוש הוא
כו'. לאו חידוש גמור הוא דהא
איכא טובא דפירש בקונטרס אלא
כלומר כיון שנינו זדונו לכפרה:

מירקא לקי קרבן לא מיייתי.
ואף על גב דגבי שפחה
כתיב (ויקרא יט) צקורת מהיה והציג
את אשמו הא אמרינן בסוף ד' מחוסרי
כפרה (כריתות דף יא.) דהיא לוקה
והוא מציג קרבן: **מאי אינו לוקה**
דלא מיפטר במלקות. מיימא דמעיקרא
ס"ד דצעי למילף מיימא חומרא דדין
הוא שנחמיר צעיר שכן לוקה ולמאי
דמסיק השאמ"ל דלמיתניא לענין
קולא דדין הוא שנקל צעיר שכן
מיפטר במלקות ונראה ללא ידע
לגבי מאי מיתניא אי נמי מעיקרא
ס"ד דה"פ לא אס אמרת צעיר
שהוא טמא שכן כפרתו תלויה במלקות
הקל ולא צקרת תאמר שבועת
הפקדון שאין כפרתו תלויה במלקות
אלא צקרת דחמור ודלא כמ"ד
לעיל ניחא ליה לאיניש דליתי קרבן
ולא לילקי ומיחו צסיפרי מיתניא הך
צרייתא ומיתניא אפיכא והכי איתא
התם דפרשת נשא גבי נזיר דכתיב
לנציא את האונס פתאום הוציא
את השוגג והדין נותן אשם צקוס
שלא חייב את המזיד חייב זו את
השוגג כאן שחייב את המזיד
אינו דין שנחייב את השוגג ומנין
שחייב את המזיד אמרת ק"ו מה
שבועת העדות שלא חייב את השוגג
פירוש שגגתה גרידא חייב את המזיד
כאן שחייב את השוגג אינו דין
שנחייב את המזיד לא אס אמרת
שבועת העדות שכן אינו לוקה
תאמר צעיר שלוקה והואיל ולוקה
לא יציא קרבן ת"ל וכפר מאשר
חטא וגו' ונראה דהיינו הך דמיייתי
דשמעתינן וצמקוס שבועת העדות
אית למיגרס שבועת הפקדון ואית
למיגרס נמי הכא אפיכא דלאמרינן
בצסיפרי מה שבועת הפקדון דכן
אינו לוקה כו' וכן גר"ח חזקוני
ואמרינן למפסטה מהא דמניא צסיפרי
דזי רצ לא אס אמרת שבועת
הפקדון שכן אינו לוקה תאמר צעיר
שנטמא דלוקה והואיל ולוקה כו'
ואס תאמר מאי קמשינן דלא מיפטר
במלקות כלומר לחודיה תאמר צעיר
קרבן והא היא גופה אמינן למילף
צעיר שיהא עדיין צריך קרבן ואר"ת
דה"פ דלא מיפטר במלקות שאין
מתכפר במלקות לחודיה תאמר צעיר
שמתכפר במלקות לחודיה דמייתי
נמי בשוגג קרבן לא מיייתי אלא
למיחל עליה מירות טהרה דממסיק
ודלא כרבי אלעזר הקפרי דאמר (מ"י
דף יט.) מיר טמא חוטא הוא והא

הויד בשבועת הפקדון והסרו זו מהו. חייב קרבן או מלקות או
שניהן. וגבי שבועת העדות אע"ג דחייב נמי מיד כשוגג ליכא
למיצעי הך צעיא משום דאין התרלת ודאי שבועת העדות דמי
יודע שהס יודעים לו עדות ויכול להתרות זו: לא אשכחן מויד

דמייתי קרבן. לאו דוקא כל המורה
קאמר שהרי ד' מציאין על הזדון
כשגגה הצא על השפחה (ו) ומיר
שנטמא שבועת העדות ושבועת
הפקדון: **ה"ג** אמרו ליה מניא חמורה
הימנה שבועת הפקדון שחייבין על
זדונו מכות ועל שגגתה אשם בכסף
שקלים מדקאמר על זדונו מכות
מכלל דאתרו ציה וקאמר מכות אין
קרבן לא ומאי חומרא דניחא ליה
לאיניש דמיייתי קרבן ולא לילקי אמר
להו רבא בר איתי מאן תנא שבועת
הפקדון לא ניתן זדונו לכפרה רבי
שמעון היא אמר להו רב כהנא בר
מינה דההיא דלנא תנינא והכי תנינא
לה אחד זדונו ואחד שגגתה אשם
בכסף שקלים ומאי חומרא דאילו התם
טמאם צת דנקא והא אשם בכסף
שקלים וליגמר מינה התם דלא
אתרו ציה. והכי פירושה חמורה
ממנה שבועת הפקדון משבועת
העדות שחייבין על זדונו מכות מה
שאין כן בעדות שאין זה התרלת
ודאי ועל שגגתה עס זדון הפקדון
אשם בכסף שקלים ובעדות קרבן
עולה יורד: **מכות אין קרבן לא**
ומאי חומרא. דמכות מקרבן הואיל
ולא תרוייבו עבדינן ציה הא בעדות
מיייתי קרבן. ומשיני ניחא ליה לאיניש
כו'. אמר להו רבא בר איתי לרבנן
הך מתני' דקמיני להו מהכא לא
תפסטה לעולם קרבן איכא לרבנן
והך מתני' דקמיני קרבן לא רבי
שמעון היא דקאמר שבועת הפקדון
לא ניתן זדונו לכפרה כדאמרינן
בפירקין דלעיל (לד':) שכן לא עשו זו
מושבע כשנשבע ומויד כשוגג: **אמר**
להו רב כהנא. לא תדקוקה לאוקומה
הויד לוקה אין מביא
מחויב. א"ל מדרתנין
כו' שמעון וצעין נמי לא תפסטה
הא שבועת העדות נמי זדונו
ושגגתה קרבן: היינו חומרא דאילו
בעדות חטאת היא ולא נתנה זה
מורה קצנה ויכול לקנותה צמעה
כסף. דנקא שמוט והיינו מנע שהיא
אחד מששה דזינר: **וליגמר מינה.**
למיפסע צעין דמיייתי קרבן ולא
לקי: ומשיני דלמא אשם **דלא אתרו**
ציה. קאמר דהא לא איירי זה
במלקות כלל: **לא אס אמרת.** לא
ידעינן צמאי קאי לא אס אמרת:
הא קרבן צסיפרי ציה. והויר לה' את
ימי מרו והציא כשם בן שמו וכו'
(במדבר ו): **כי היכי דסיחול עליה**
נזירות צטרה. שמתחיל למנות
מעכשיו ותלה הכתוב צקרבן ולא
לכפרה הוא צא: **אמר רבנן קמיא**
דרבנא. הך רבנן דלעיל דתנו שבועת
צי רבא אמרו לפניו שכן שאל רב
כהנא מהס: **אמר להו.** מדקא מיצעי
ליה צאתה ציה: **מכלל.** דפשיטא ליה
דכי לא אתרו ציה הני סהדי דמייחייב
קרבן ואף על גב דידעי הני סהדי
שהוא חייב לו ואמאי מייחייב והא לא
תועיל לו כפירתו וע"כ ישלם
נמלא שפירת דברים צעלמא
פרט למורה לאחד מן האחים. שיש לו חלק בממון זה וכשתצטור
האח השני כפר: **פרט ללוו בשטר.** קס"ד לכופר ממון שיש לו עליו
שטר או עדים: **לא ספיינן.** דהא מתנית' לאו כזכור ממון קאמר
אלא צמודה בממון וכופר שלא מסר לו שטר עליו ולא היו עדים
דכזר: **מתריונן יופס.** משנינו לית: **מיעך יופי.** ממך לוימי כל המנה ולא היה למצירך חלק זו: (א) לאו זדון עדים. שאתרו זו:

(א) ריעב"ן מחק מ"ו,
(ב) לעיל לד': (א) [סס],
(ד) לעיל לא': (ס) [סס לד':],
(ז) כדלמא כריתות מ"ו.

תורה אור השלם
1. או קצא אבדה וכחש
בה ונשבע על שקר על
אחת מכל אשר יעשה
האדם לקטא בהמה.
יקרא זה כב

הגהות הב"ח

(א) גמ' בשלמא שניה
תחתיב וכו' אלא ראשונה
תחתיב הא:
(ב) רש"י ד"ה לא אשכחן
וכי על השפחה חרופה
ומיר: (א) ד"ה מאי לאו
זדון עדים שהסרו זו. י"ב
היה צלה המרו זו נמי
קשוא לרבה אלא זדון
עדים לא משמעת לה אלא
במרו זו דלי לא המרו זו
איכא למימר שכן וליכא
זדון:

מוסף רש"י

מאן תנא כו' ר"ש.
דלמא לא עשה זו
מויד כשוגג (דע"ל לד':).
דהא כפרה לה כת
ראשונה. ואין לו עדים
אלא זלו ונמלא שהסדוריה
בכפירתו. (דע"ל לד').

רבינו חננאל

הויד בשבועת הפקדון
והתרו בו מהו. כיון
(דמייחין קרבן על המזיד
כשוגג לא ליקי [וא דלמא
כו'] או דלמא תרוייבו
חמורה ממנו. פירוש
משבועת העדות שבועת
הפקדון שחייב על זדונו
מכות ועל שגגתה אשם
בכסף שקלים ש"מ שאם
הויד לוקה אין מביא
קרבן. ואוקומה להא לרבי
שמעון דסבר לא ניתנה
זדון שבועת הפקדון
לכפרה בקרבן. ומאי
חומרא דשבועת הפקדון
משבועת העדות דניחא
ליה לאיניש דניתי קרבן
ולא לילקי. אי נמי
בשבועת העדות כתיב
נקבה מן הצאן כשבה וגו'
אפילו תימא כת דקא.
ובפקדון אשם בכסף
שקלים. ואמר להו רב
כהנא הא מתניתא לאו
הכי שנויה כדקאמרינן.
אלא הכי שנויה שבועת
הפקדון אחד שגגתה
ואחד זדונו אשם בכסף
שקלים. ונפשוט מינה
דלא ליקי ואפי' בודוניה.
ואמרין דלמא מתניתא
בדלא אתרו ביה. ואמרינן
למפסטה מהא דהנאי
בספרי דבי רב לא [אם]